

การพัฒนาแบบการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
: กรณีศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

THE MODEL DEVELOPMENT OF ENHANCING SKILLS IN LEARNING MANAGEMENT
WITH EMPHASIS ON AUTHENTIC ASSESSMENT BASED ON PHILOSOPHY OF
SUFFICIENCY ECONOMY : A CASE IN WANGCHANWITTAYA SECONDARY SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG

สมัชชา ผุดผ่อง

Samatchaya Phutphong

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวังจันทร์วิทยา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะรองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทำการศึกษาผลการเสริมสร้างจากกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research : PAR) และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการเสริมสร้างทักษะ และผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างความตระหนักร่วมกันของผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษา 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นและระบุปัญหา 3) พัฒนากิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ดำเนินการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกิจกรรมพัฒนาขึ้น และ 5) ประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงผลลัพธ์

ผลการวิจัยพบว่า แบบการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ร่วมกันเปิดใจ (Openness) (2) ร่วมกันคิด (Opinion) (3) ร่วมกันบริหารการจัดการเรียนรู้ (Learning Management) (4) ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ (Learning Resource) (5) การให้ความช่วยเหลือ (Assist) (6) สร้างคุณภาพการศึกษา (Assurance) และ (7) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และมีตัวชี้วัดของการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 3 ระดับ 25 ตัวชี้วัด ดังนี้ ระดับบุคคล มี 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) ปรับปรุงการสอนต่อเนื่อง (2) รับผิดชอบในการสอน (3) ได้รับความสามารถในการสอน (4) ปฏิบัติงานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (5) มีภาวะผู้นำในงาน (6) เกิดความรู้และทักษะใหม่ ๆ (7) รู้สึกรักในการสอน (8) มุ่งมั่นในการสอน (9) มีความภาคภูมิใจในอาชีพครู และ (10) มีความมั่นใจในการสอน ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) มีการทำงาน

เป็นทีมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) ทีมทำงานมีประสิทธิภาพ (3) มีความร่วมมือระหว่างบุคคลและทีมงาน (4) เกิดนวัตกรรมในการทำงาน (5) ทีมงานมีความเชี่ยวชาญ และ (6) ร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ และ ระดับโรงเรียน มี 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) รู้สึกเป็นเจ้าของงาน (2) รู้สึกยึดมั่นผูกพัน (3) ผลลัพธ์มีมาตรฐาน (4) การปฏิบัติการสอนคล่องตัว (5) การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และชัดเจน (6) มีบรรยากาศประชาธิปไตย (7) ความพึงพอใจในการปฏิบัติการสอน (8) สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติการสอน และ (9) ร่วมกันยอมรับข้อผิดพลาด ซึ่งผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์พบว่าทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นทุกตัวชี้วัด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง, ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

This research aims to create and develop a model of enhancing skills in learning management with emphasis on authentic assessment based on the philosophy of Sufficiency Economy and studying the results of the activities developed. The researcher uses the principles of Participatory Action Research (PAR) and the philosophy of Sufficiency Economy in the skill building process and the researcher has designed the research into 5 steps: 1) create mutual awareness of the researcher and study participants 2) study needs and identify problems 3) develop activities to enhance skills in organizing learning that emphasizes Evaluate according to actual conditions based on the philosophy of Sufficiency Economy 4) Continue to strengthen skills in organizing learning that emphasizes assessment according to actual conditions based on the philosophy of Sufficiency Economy according to activities developed and 5) Evaluate changes in results.

The research results found that the model of enhancing skills in learning management with emphasis on authentic assessment based on the philosophy of Sufficiency Economy. There are 7 elements: (1) Openness (2) Opinion (3) Learning Management (4) Learning Resource (5) Assist (6) Assurance and (7) Sufficiency Economy. And having indicators of strengthening skills in learning management with emphasis on authentic assessment based on the philosophy of Sufficiency Economy, divided into 3 levels, 25 indicators as follows: Individual level has 10 indicators: (1) continuously improve teaching (2) take responsibility for teaching (3) perceived teaching ability (4) Work based on the philosophy of Sufficiency Economy (5) Have leadership in the job (6) Gain new knowledge and skills (7) Feel the love for teaching (8) Be committed to teaching (9) Have pride in the profession teachers and (10) have confidence in teaching. At the department level there are 6 indicators: (1) there is teamwork based on the philosophy of sufficiency economy (2) the

team works efficiently (3) there is cooperation between individuals and teams (4) there is innovation in work (5) The team has expertise and (6) They share responsibility for the results. And at the school level there are 9 indicators: (1) feeling ownership of the work (2) feeling committed (3) standardized results (4) flexible teaching practices (5) creative and clear communication (6) democratic atmosphere (7) satisfaction. In teaching practice (8) The environment is conducive to teaching practice and (9) mutually admit mistakes which the evaluation results. The change in results showed that skills in learning management with emphasis on authentic assessment based on the philosophy of Sufficiency Economy increased in every indicators.

Keywords: model development, skills in learning management with emphasis on authentic assessment, based on the philosophy of sufficiency economy

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติแนวทางการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนจึงต้องสอดคล้องกับชีวิตจริง ปฏิบัติได้จริงเป็นหลัก และตัวชี้วัดที่สำคัญก็คือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ ก้าวหน้าสูงสุด เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขได้เต็มศักยภาพ การประเมินจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามความถนัดความสนใจที่แตกต่างกันไป การประเมินผลจึงไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามรูปแบบตามมาตรฐานเดียวกันทุกคน แต่มีรูปแบบเอื้ออำนวยและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกแสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึก พฤติกรรมที่ผู้เรียนมีและสามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งอาศัยข้อมูลหลักฐานเหล่านั้นสะท้อนที่เป็นจริงของผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุง วิเคราะห์ วินิจฉัยผู้เรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 3-4) ดังนั้นการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพได้นั้นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือครูผู้สอนที่จะต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง และจะต้องตระหนักในตนเองที่จะต้องพัฒนาความสามารถทั้งองค์

ความรู้ในศาสตร์วิชาเอกของตนเอง ความเชี่ยวชาญในการสอน และการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งถือว่าเป็นคุณสมบัติและหน้าที่ของครูที่จะต้องยึดมั่นและเป็นแนวทางสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพคือการจัดการเรียนการสอนโดยครูมืออาชีพ ซึ่งครูเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา เพราะว่าครูเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเนื่องจากสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น เพราะครูต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นการศึกษาและการพัฒนาครูเพื่อเพิ่มสมรรถนะทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างครูให้มีศักยภาพทางสมรรถนะที่สูงเพื่อก้าวสู่ความเป็น “ครูมืออาชีพ (Professional Teacher)” ต่อไป ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 52 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีกระบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติให้สูงขึ้น ครูผู้สอนนอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งแล้วยังมีความจำเป็นที่ต้องมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบด้วย อันจะทำให้คุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศสูงขึ้น ครูจึงควรจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถที่จะนำทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นเหล่านี้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของตนเองเพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นครูมืออาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 79)

โรงเรียนเป็นสถาบันที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีความรู้ความสามารถได้มาตรฐานตามหลักสูตรหรือความรู้ที่สอนในโรงเรียนจะต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงในสถานประกอบการหรือที่ทำงานโดยคำนึงถึงวิถีชีวิต อาชีพ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและทรัพยากรของชุมชน ทั้งโรงเรียนและชุมชนจะต้องร่วมมือกันจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มิฉะนั้นสิ่งที่เรียนที่สอนอยู่ในโรงเรียนนั้นวันจะล้าสมัยห่างไกลจากความเป็นจริงยิ่งขึ้นจนไม่สามารถสร้างผลผลิตจากการศึกษาให้สอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้ใช้ผลผลิตของโรงเรียนได้ ซึ่งเป็นความสูญเสียสำคัญทางการศึกษาอย่างหนึ่ง หน้าที่สำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถจำกัดเพียงแค่การให้สาระความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่สิ่งที่จำเป็นและขาดไม่ได้ก็คือการทำให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่ได้อย่างชาญฉลาดและอย่างมีความสุข การรู้เท่าทันโลก การรู้จักทางเลือก การรู้จักแก้ปัญหา การได้รับการพัฒนาทักษะและนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างไม่ยอมจบสิ้น (ประเวศ วะสี, 2550, หน้า 48) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคนและสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพ ได้ตระหนักถึงการพัฒนาศึกษาที่จะต้องจัดหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุลและยั่งยืน และได้รื้อฟื้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษาบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 50)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้เกิดขีดความสามารถที่พร้อมรองรับต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทยนั้น เป็นการพัฒนาที่ต้องคำนึงถึงความเป็นองค์รวมของทุก ๆ ด้านอย่างสมดุลบนพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ

ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกลุ่ม ด้วยความเอื้ออาทร เคารพซึ่งกันและกัน เพื่อความสามารถในการพึ่งตนเอง และคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเท่าเทียม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมเพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤตสามารถดำรงได้อย่างมั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน ซึ่งในการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา โดยมีการสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับ โดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ระดับบุคคลและครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 48)

หลักการจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงและการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นปัจจัยหลักสำคัญเป็นหลักคิดและเป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาในโรงเรียนวังจันทร์วิทยานี้เนื่องจากสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนได้ประสบปัญหาการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่ไม่เป็นไปตามกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ซึ่งระบบการวัดและประเมินผลที่โรงเรียนวังจันทร์วิทยาดำเนินมาตลอดจะเป็นระบบของการประเมินแบบตัดสินผลการเรียนแบบการตัดสินตีตรา โดยผลการเรียนที่ผู้เรียนได้รับไม่สามารถสะท้อนแนวทางให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงพัฒนาตนเองได้ เพียงแต่เป็นผลสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนรับทราบว่า ผ่าน ไม่ผ่าน สอบได้ หรือสอบตก ไม่มีผลสะท้อนว่าผ่านหรือไม่ผ่านอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ตนเองในการพัฒนาต่อไปได้ และจากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ระหว่างปีการศึกษา 2559-2564 พบว่านักเรียนมีผลการเรียน 0 โดยเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 30 ของนักเรียนทั้งหมด (รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา, 2565) ซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวว่าจะส่งผลให้ผู้เรียนเสียโอกาสในการศึกษาต่อและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองในอนาคตต่อไป และผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาสาเหตุ พบว่าเหตุที่ผู้เรียนมีผลการเรียน 0 นั้นมาจากการที่ครูผู้สอนมองข้ามการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง ครูผู้สอนประเมินผู้เรียนแบบการตัดสินเพียงมิติเดียวซึ่งในการวัดและการประเมินผลนั้นควรที่จะเป็นกระบวนการที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาจุดด้อยของตนเองรวมทั้งต่อยอดเพิ่มจุดแข็งของตนได้ ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนตามบริบทของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีทักษะการสอนและความเชี่ยวชาญในการพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามสภาพและบริบทของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการสอนของครูเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยได้ออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะการสอนที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงและผู้วิจัยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักคิดและแนวปฏิบัติในขั้นตอนการเสริมสร้างและพัฒนาครูและผู้วิจัยได้มอบแนวคิดให้ครูทุกคนได้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะการสอนที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยได้พัฒนาครูมาโดยตลอดเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นมาก และในปีการศึกษา 2565 พบว่าไม่มีนักเรียนมีผลการเรียน 0 อีกเลย ผู้ซึ่งวิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนในตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนวังจันทร์วิทยาได้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการได้พบสภาพปัญหาการที่นักเรียนมี

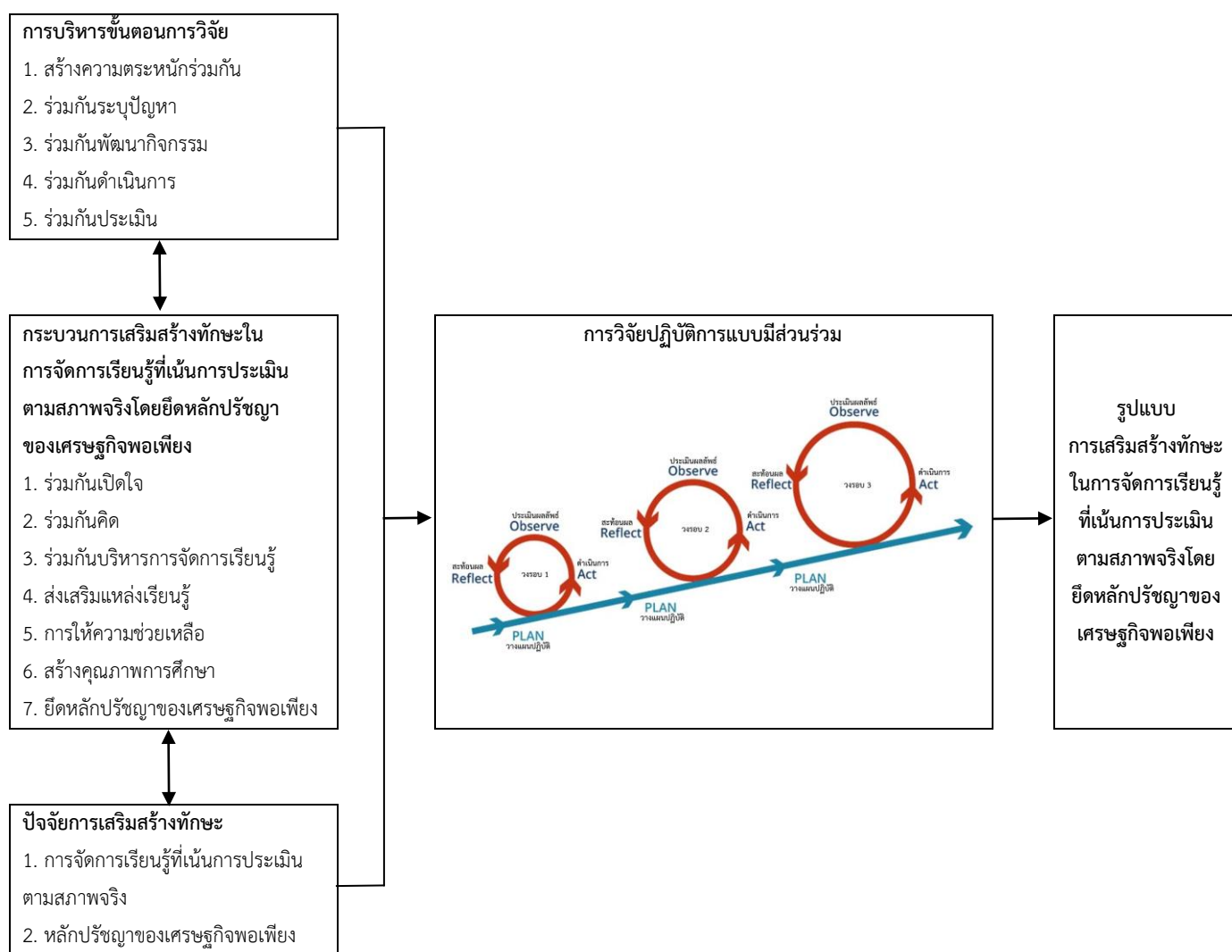
ผลการเรียน 0 หรือไม่ผ่าน เป็นปัญหาและสร้างอุปสรรคให้นักเรียนในการพัฒนาตนเอง การศึกษาต่อ และอาจส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถศึกษาสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้ และเป็นปัญหาต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา ซึ่งก่อนที่ผู้วิจัยจะมาปฏิบัติงานที่โรงเรียนวังจันทร์วิทยาแห่งนี้ ปัญหาดังกล่าวถือเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา เมื่อผู้วิจัยได้รับทราบปัญหาจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อแก้ปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการงานวิชาการ ด้านการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านการประเมินผลผู้เรียนแบบการประเมินตามสภาพจริง และผู้วิจัยได้ดำเนินการตามนวัตกรรมในแก้ปัญหามาตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 จนถึงปัจจุบัน และจากการที่ผู้วิจัยได้รับผิดชอบงานโครงการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวังจันทร์วิทยา ผู้วิจัยได้ทุ่มเทพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีการจัดทำฐานการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนได้รับรางวัลในระดับประเทศในการเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และโรงเรียนวังจันทร์วิทยายังได้รับการพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้เป็นสถานศึกษาจัดแผนการเรียนเกษตรนวัตร่วมกับโรงเรียนจิตรดาวิชาชีพรูปแบบทวิศึกษา สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักและตั้งปณิธานที่จะน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการพัฒนาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาในทุกระดับ ได้แก่ระดับบุคคล คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบทีมงาน คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงาน และระดับโรงเรียน คือระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา และคณะผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงได้สร้างและพัฒนาแบบการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะสามารถพัฒนาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงเพื่อพัฒนานักเรียนตรงตามบริบทและสภาพของนักเรียนได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการและการดำเนินงานวิจัยดังกล่าวรวมทั้งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น มาเรียบเรียงและจัดทำรายงานในรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยและกระบวนการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อศึกษาและประเมินผลการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) โดยใช้กระบวนการวิจัย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างความตระหนักร่วมกันของผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษา 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นและระบุปัญหา 3) พัฒนากิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ดำเนินการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งในขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 วงรอบ ในแต่ละวงรอบ ประกอบด้วย คือ (1) วางแผนปฏิบัติ (Plan) (2) ดำเนินการ (Act) (3) ประเมินผลลัพธ์ (Observe) และ (4) สะท้อนผล (Reflect) เมื่อครบวงรอบหนึ่ง ๆ จะพิจารณาปรับปรุงแผน (Re-planning) เพื่อนำผลการปฏิบัติมาปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการต่อไป และ 5) ประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงผลลัพธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินงานตามขั้นตอนการวิจัย

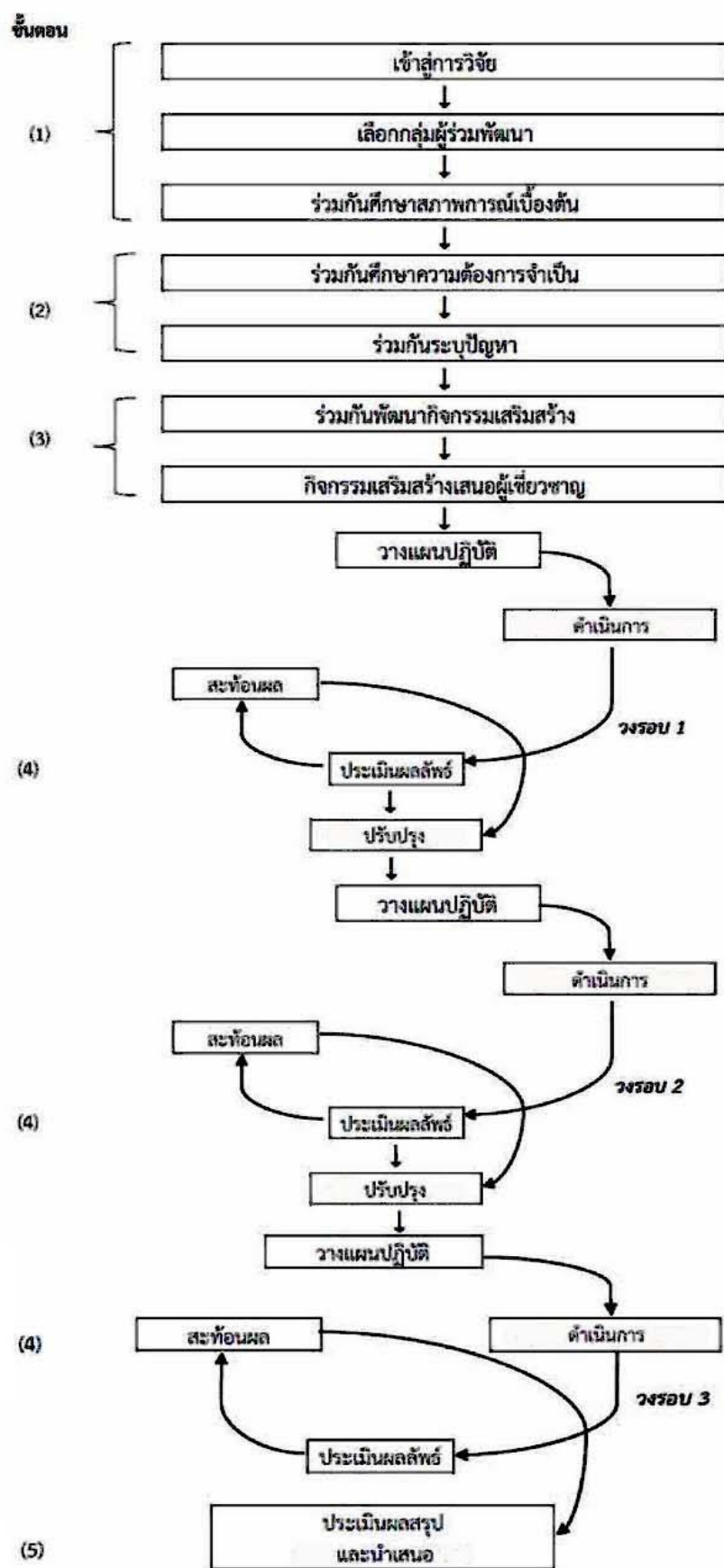
1. สร้างความตระหนักร่วมกันของผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษา ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) เข้าสู่การวิจัย 2) คัดเลือกกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาเพื่อเป็นผู้ร่วมศึกษาในโรงเรียน และ 3) ศึกษาสภาพการณ์เบื้องต้น

2. ศึกษาความต้องการจำเป็นและระบุปัญหา ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา รวมทั้งความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) ร่วมกันศึกษาความต้องการจำเป็น และ 2) ร่วมกันระบุปัญหาในการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

3. พัฒนากิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อร่วมกันวางแผนและออกแบบเครื่องมือการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) สร้างและพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาสร้างและพัฒนากิจกรรม 2) นำกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ร่วมกันพัฒนา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความคิดเห็น

4. ดำเนินการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พัฒนาขึ้นไปดำเนินการ ซึ่งแบ่งเป็นขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาร่วมกันวางแผนปฏิบัติการ และ 2) ร่วมดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้

5. ประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงผลลัพธ์ ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) ร่วมกันกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังและวิธีการประเมิน 2) ร่วมกันประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามกิจกรรม และ 3) สะท้อนผลการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับต่อคณะครู

ภาพที่ 2 แผนผังแสดงขั้นตอนการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นและระบุปัญหา

ผลการศึกษาระบุปัญหาได้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาระบุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา คือ 1) ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 2) ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน 4) ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง 5) ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 6) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา คือ 1) ทักษะในการทำงานเป็นทีมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) มีระบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 4) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับทีม และ ระดับโรงเรียน มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา คือ 1) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) มีการสนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) มีระบบที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับโรงเรียน และ 4) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับโรงเรียน

2. ผลลัพธ์จากกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 วงรอบ 1 มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 วิธีการ ได้แก่

2.1.1 การฝึกอบรมทักษะการสอน พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาที่เข้าฝึกอบรมมีเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง ซึ่งเป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีจำนวนมากที่สุด และโดยภาพรวมปรากฏว่าจะมีประสบการณ์ในการสอน 1-3 ปี ผลการฝึกอบรมทักษะการสอนพิจารณาตามรายการ ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยา มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนฝึกอบรมในภาพรวม 6 รายการ อยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน และอยู่ในระดับน้อย 4 รายการ คือ ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ ทักษะในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ พบว่า หลังฝึกอบรมในภาพรวม 6 รายการ อยู่ในระดับมาก 5 รายการ คือ ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และทักษะในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง หลังการฝึกอบรม พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยามีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงรายการทักษะที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน และทักษะในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรายการทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง ดังนั้นการฝึกอบรมทักษะการสอนเป็นกิจกรรมเสริมสร้างให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาเพื่อมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2.1.2 การประชุมวินิจฉัยปัญหา เป็นการประชุมที่ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SWOT ซึ่งสรุปผลการประชุมวินิจฉัยปัญหาโดยภาพรวม ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านจุดแข็ง พบว่า ครูทุกคนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่เสมอ ครูมีอายุน้อย ยังไม่มีการะ จึงทุ่มเทเวลากับการจัดการเรียนรู้ได้เต็มที่ ครูมีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียน และมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความอิสระในการบริหารงานบุคคลในกลุ่มสาระฯ และครูรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยอยู่เสมอ ด้านจุดอ่อน พบว่า ครูมีภาระงานมาก ครูมีประสบการณ์ในการสอนน้อย และไม่มีการจัดการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง ครูขาดความเข้าใจในการประเมินตามสภาพจริง ขาดเครื่องมือทางเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านปัจจัยที่เป็นโอกาส พบว่า มีการศึกษาดูงาน และการอบรม และด้านอุปสรรค พบว่า ขาดการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และขาดการสนับสนุนในการพัฒนาครู

2.1.3 การประชุมแบบปรึกษาหารือ เป็นวิธีการประชุมกลุ่มใหญ่เพื่อระดมความคิดเห็น และการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อกำหนดและสังเคราะห์ความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน เพื่อให้ได้ข้อเสนอความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในการปรับเปลี่ยนระบบการประเมินผล ผู้เรียนให้เป็นระบบการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้เรียบเรียงผลลัพธ์ ดังนี้ ระดับบุคคล พบว่า ครูมีความคิดเห็นและต้องการพัฒนาทักษะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 2) ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน 4) ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง 5) ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 6) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้มีความคิดเห็นและต้องการที่จะพัฒนาทักษะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 2) ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน 4) ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง 5) ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 6) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ ระดับโรงเรียน จากตัวอย่างความคิดเห็นของคณะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า คณะผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นและต้องการที่จะพัฒนาทักษะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 2) ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน 4) ทักษะในการวัดและประเมิน

ตามสภาพจริง 5) ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 6) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 วงรอบ 2 มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ 3 วิธีการ ได้แก่

2.2.1 การให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน เป็นกิจกรรมการให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญจะให้คำแนะนำและคำปรึกษา ซึ่งสรุปผลจากการให้คำปรึกษาเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) สรุปปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ประเด็นปัญหาในการประเมินตามสภาพจริง มีดังนี้ (1) ครูที่บรรจุใหม่ขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินตามสภาพจริง (2) โอกาสที่ครูในกลุ่มสาระฯ จะประชุมกันพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเทคนิคการสอนและการประเมินตามสภาพจริงมีน้อยมาก ทำให้เทคนิคการสอนที่ครูแต่ละคนใช้เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล (3) การสอนของครูยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากครูยังขาดทักษะและความสามารถในการประเมินตามสภาพจริง (4) ครูมีความสามารถในการสอนต่างกัน โดยในกลุ่มสาระฯ จะมีครูที่สอนเก่ง นักเรียนชอบเรียน และครูที่ขาดทักษะในการสอน ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา และ (5) ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้รับผิดชอบคนละวิชา ซึ่งมีธรรมชาติวิชาต่างกัน ทำให้เรียนรู้เทคนิคการสอนระหว่างกันน้อย และไม่มีการประเมินตามสภาพจริง และ 2) สรุปข้อเสนอแนะในการให้คำปรึกษา ได้แก่ (1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ควรจัดระบบการเรียนการสอน และกำหนดวิธีมาตรฐานในการประเมินตามสภาพจริง และควรมีการฝึกอบรมพัฒนาครูใหม่ ๆ (2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรจัดประชุมปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระฯ เป็นประจำ เพื่อรับรู้ปัญหาร่วมกันและค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริง (3) ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาวัดและประเมินผล ควรร่วมกันวางแผนทางการประเมินตามสภาพจริงให้เป็นวิธีการมาตรฐาน (4) คณะผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนและให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน และ (5) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรเน้นความหลากหลายของกิจกรรมที่จะให้นักเรียนมีโอกาสเลือกตามความถนัดและความสนใจ

2.2.2 การประชุมเพื่อสร้างทีม เป็นการประชุมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อร่วมกันช่วยกำหนดปัจจัย ดังนี้ 1) เป้าหมายความสำเร็จของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการวางระบบการวัดและประเมินตามสภาพจริง มีการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมายระดับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง ร่วมกันสร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีการปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจ และร่วมกันสร้างจุดเด่นให้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ 2) วิธีการที่จะนำไปสู่เป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ดำเนินการได้ โดยร่วมกันประสานการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดขึ้นและพัฒนาเป็นมาตรฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอบรมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดการประชุมระดมสมองความคิดเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และประสานคณะผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน

2.2.3 การวางระบบควบคุมคุณภาพ ดำเนินการโดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้ร่วมพัฒนา และกลุ่มตัวแทนครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการวางระบบจะใช้แนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพ ด้วยวงจร PDCA ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบระบบการนิเทศควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนวังจันทร์วิทยา และตารางระบบควบคุมคุณภาพ วิธีการมาตรฐาน ตัวชี้วัดความสำเร็จหรือเกณฑ์โรงเรียน และบันทึกมาตรฐาน

2.3 วงรอบ 3 มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 วิธีการ ได้แก่

2.3.1 การประชุม PLC เพื่อนครู เป็นกิจกรรมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนของ โรงเรียนวังจันทร์วิทยาจะต้องมีเพื่อนครู เพื่อร่วมมือกันและร่วมปรึกษาหารือกันในเชิงวิชาการ ร่วมกันคิด วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนหลังจากที่ได้รับการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลลัพธ์จากการทำกิจกรรมการประชุม PLC เพื่อนครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กิจกรรมการประชุม PLC เพื่อนครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุด 3 รายการโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สามารถสะท้อนเกี่ยวกับการสอน ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ ระดมความคิด และหาวิธีการใหม่ ๆ มีรายการอยู่ในระดับมาก 7 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ช่วยให้มีโอกาสปรับปรุงการเรียนการสอนได้โดยตรง

2.3.2 การประชุม PLC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการประชุม PLC ที่ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะจัดกิจกรรมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันจะมาร่วมกันพูดคุยปรึกษาหารือกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการวัดและประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลลัพธ์จากการทำกิจกรรมการประชุม PLC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ากิจกรรมการประชุม PLC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การใช้เวลาอย่างคุ้มค่า การเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี และ ความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น และ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การตรงต่อเวลา

2.3.3 การประชุม PLC ระดับโรงเรียน เป็นการประชุม PLC หลังจากการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการฝึกอบรมและได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียนวังจันทร์วิทยาจะปฏิบัติตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นทางโรงเรียนจะจัดการประชุม PLC ระดับโรงเรียน

โดยให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มได้ร่วมกันบูรณาการสาระการเรียนรู้ด้วยการประชุมพูดคุยปรึกษาประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน ผลลัพธ์จากการทำกิจกรรมการประชุม PLC ระดับโรงเรียน เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ากิจกรรมการประชุม PLC ระดับโรงเรียน เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ทุกคนเข้าใจ ยอมรับและตระหนักในภารกิจของทีม บรรยากาศการทำงานไม่ตึงเครียด มีความเป็นกัลยาณมิตร และทุกคนในทีมสามารถสื่อสารถึงกันโดยสะดวกและคล่องตัว และพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทุกคนในทีมต่างสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3. ผลลัพธ์จากกระบวนการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการสะท้อนผลการวิจัย

3.1 ผลลัพธ์ในวงรอบ 1

3.1.1 ระดับบุคคล ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาประเมินจากตัวชี้วัดทั้งหมด 10 ตัว คือ 1) ปรับปรุงการสอนต่อเนื่อง 2) รับผิดชอบในการสอน 3) รับรู้ความสามารถในการสอน 4) ปฏิบัติงานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) มีภาวะผู้นำในงาน 6) เกิดความรู้และทักษะใหม่ ๆ 7) รู้สึกรักในการสอน 8) มุ่งมั่นในการสอน 9) มีความภาคภูมิใจในอาชีพครู และ 10) มีความมั่นใจในการสอน พบว่า หลังจากการฝึกอบรมปรากฏว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาทุกคนมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรมในทุกตัวชี้วัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.1.2 ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ร่วมกันประเมินโดยพิจารณาจากตัวชี้วัดทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่ 1) มีการทำงานเป็นทีมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ทีมทำงานมีประสิทธิภาพ 3) มีความร่วมมือระหว่างบุคคลและทีมงาน 4) เกิดนวัตกรรมในการทำงาน 5) ทีมงานมีความเชี่ยวชาญ และ 6) ร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ จากวิธีการประชุมวินิจฉัยปัญหา พบว่า ผลลัพธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 รายการแรก คือ ทีมทำงานมีประสิทธิภาพ มีการทำงานเป็นทีมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ มีความร่วมมือระหว่างบุคคลและทีมงาน และ รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เกิดนวัตกรรมในการทำงาน

3.1.3 ระดับโรงเรียน ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ร่วมกันประเมินโดยพิจารณาจากตัวชี้วัดทั้งหมด 9 ตัวชี้วัด คือ 1) รู้สึกเป็นเจ้าของงาน 2) รู้สึกยึดมั่นผูกพัน 3) ผลลัพธ์มีมาตรฐาน 4) การปฏิบัติการสอนคล่องตัว 5) การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และชัดเจน 6) มีบรรยากาศประชาธิปไตย 7) ความพึงพอใจในการปฏิบัติการสอน 8) สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติการสอน และ 9) ร่วมกันยอมรับข้อผิดพลาด ผลการประเมิน พบว่า ผลลัพธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการตัวชี้วัด พบว่ามีรายการที่อยู่ในระดับ

มากที่สุด 1 รายการ คือ รู้สึกเป็นเจ้าของงาน และมีรายการที่อยู่ในระดับมาก 8 รายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 รายการแรก คือ รู้สึกยึดมั่นผูกพัน การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และชัดเจน และ ผลลัพธ์มีมาตรฐาน และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติการสอน

3.1.4 การสะท้อนผลในวงรอบ 1 การสะท้อนผลกระบวนการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวงรอบ 1 นี้ ได้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) กระบวนการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนามีความคิดเห็นว่าการดำเนินการเป็นที่พึงพอใจในระดับดี มีอยู่ 4 ประเด็น คือ ช่วยกันคิด ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ให้ความช่วยเหลือ และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนที่อยู่ในระดับพอใช้ มี 3 ประเด็น คือ ร่วมกันเปิดใจ ร่วมกันบริหารการจัดการเรียนรู้ และสร้างคุณภาพการศึกษา

2) ตัวชี้วัดทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาระดับบุคคล มีผลการประเมินระดับดี 7 ตัวชี้วัด และ ผลการประเมินระดับพอใช้ 3 ตัวชี้วัด ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีผลการประเมินระดับดี 2 ตัวชี้วัด และ ผลการประเมินระดับพอใช้ 4 ตัวชี้วัด และ ระดับโรงเรียน มีผลการประเมินระดับดี 6 ตัวชี้วัด และ ผลการประเมินระดับพอใช้ 3 ตัวชี้วัด ซึ่งตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินระดับพอใช้จะเป็นจุดเน้นในการดำเนินการเสริมสร้างต่อไปในวงรอบ 2

3.2 ผลลัพธ์ในวงรอบ 2

3.2.1 ระดับบุคคล ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละสูง 3 ลำดับแรก คือ ครูใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน ครูมีทัศนคติโดยภาพรวมและมีเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน และ ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน และความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ ครูสามารถแก้ปัญหาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2 ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลลัพธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 รายการแรก คือ ทีมงานมีความ ร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ และมีการทำงานเป็นทีมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เกิดนวัตกรรมในการทำงาน

3.2.3 ระดับโรงเรียน ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ พบว่าความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละสูง 3 ลำดับแรก คือ การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น และ โรงเรียนมีระบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการงานวิชาการที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ

3.2.4 การสะท้อนผลในวงรอบ 2 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ร่วมกันวิเคราะห์และสะท้อนผลจากการประเมิน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) กระบวนเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนามีความคิดเห็นว่าการดำเนินการเป็นที่พึงพอใจในระดับดีมาก มีอยู่ 2 ประเด็น คือ ให้ความช่วยเหลือ และ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ อยู่ในระดับดี มีอยู่ 5 ประเด็น คือ ร่วมกันเปิดใจ ร่วมกันคิด ร่วมกันบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และ สร้างคุณภาพการศึกษา

2) ตัวชี้วัดทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาระดับบุคคล มีผลการประเมินดีมาก 6 ตัวชี้วัด และ ผลการประเมินดี 4 ตัวชี้วัด ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีผลการประเมินดีทุกตัวชี้วัด และ ระดับโรงเรียน มีผลการประเมินดีมาก 5 ตัวชี้วัด และผลการประเมินดี 4 ตัวชี้วัด ซึ่งตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินดีจะเป็นจุดเน้นในการดำเนินการเสริมสร้างต่อไปในวงรอบ 3

3.3 ผลลัพธ์ในวงรอบ 3

3.3.1 ระดับบุคคล ความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละสูง 3 รายการแรก คือ ครูใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน และ ครูมีทัศนคติโดยภาพรวมและมีเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน และ ความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ ครูมีความเชี่ยวชาญในการสอน

3.3.2 ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลลัพธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 รายการแรก คือ เกิดนวัตกรรมในการทำงาน ทีมทำงานมีประสิทธิภาพ และ มีความร่วมมือระหว่างบุคคลและทีมงาน และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์

3.3.3 ระดับโรงเรียน ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละสูง 3 ลำดับแรก คือ การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมีระบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการงานวิชาการที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ และ ความคิดเห็นที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น

3.3.4 การสะท้อนผลในวงรอบ 3 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ร่วมกันวิเคราะห์ห้วงการดำเนินงานอย่างเปิดเผย และร่วมกันหาฉันทามติเพื่อตัดสินระดับความพึงพอใจ โดยได้มีการเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้นและสรุปภาพรวมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป ดังต่อไปนี้

1) กระบวนเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนามีความคิดเห็นว่าการดำเนินการเป็นที่พึงพอใจในระดับดีมาก มีอยู่ 6 ประเด็น คือ ร่วมกันเปิดใจ ร่วมกันคิด ร่วมกันบริหารการจัดการ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ให้ความช่วยเหลือ และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในระดับดี มีอยู่ 1 ประเด็น คือ สร้างคุณภาพการศึกษา

2) ตัวชี้วัดทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาระดับบุคคล มีผลการประเมินดีมากทุกตัวชี้วัด ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีผลการประเมินดีมากทุกตัวชี้วัด และระดับโรงเรียน มีผลการประเมินดีมาก 7 ตัวชี้วัด และ ผลการประเมินดี 2 ตัวชี้วัด

4. ผลความพึงพอใจ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาโดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการได้รับการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด และ เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีรายการที่มีความพึงพอใจมากที่สุด 9 รายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ท่านได้ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ท่านสามารถปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ ท่านสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยและกระบวนการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาซึ่งในกระบวนการวิจัยนั้นอาศัยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน (co-generative learning) ระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาในโรงเรียนวังจันทร์วิทยาในการนำความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาทักษะของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ramakrishnan K. and Yasin N.M. (2012, หน้า 78) ที่ได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนางานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายให้เห็นแง่มุมเกี่ยวกับผลลัพธ์จากกระบวนการเสริมสร้างตามรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยจะเป็นผลลัพธ์จากการดำเนินกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ถึง 3 วงรอบ ซึ่งผู้วิจัยได้ร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาทำการวิเคราะห์ออกแบบแนวทางการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิต เอรารวรรณ์ (2548, หน้า 87-89) ที่ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจครูในโรงเรียนโดยมีการออกแบบแนวทางการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งจากการศึกษาปัจจัยและกระบวนการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพิจารณาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับบุคคล ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ ระดับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิต เอรารวรรณ์ (2541, หน้า 238) ที่ได้ศึกษาปัจจัยและวิธีการในการฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนั้นในการศึกษาปัจจัยและกระบวนการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึด

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะทำให้รู้แนวทางในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญชน วงศ์ษา (2550, หน้า 54) ที่ศึกษาการพัฒนาครูอย่างมีรูปแบบโดยใช้การประชุมปฏิบัติการ

2. กิจกรรมการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นที่ 1 แนวคิดการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment)

ผู้วิจัยกับกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ร่วมกันพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้วิจัยได้เสนอแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) และได้มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเพื่อพัฒนาและในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบความคิดและข้อมูลเบื้องต้น แล้วให้กลุ่มผู้ร่วมพัฒนาพิจารณาและระดมสมองวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อกำหนดเป็นกิจกรรมที่เป็นวิธีการเสริมสร้าง ตัวชี้วัดและวิธีการประเมิน โดยจัดทำเป็นชุดกิจกรรมซึ่งมีลักษณะเป็นแผนปฏิบัติการในการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนลินี ธนสันติ (2554, หน้า 23-25)

ประเด็นที่ 2 การยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้วิจัยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการพัฒนาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาในทุกระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบทีมงาน คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงาน และระดับโรงเรียน คือ ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา และคณะผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างความสามารถและทักษะให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวังจันทร์วิทยาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มรรค กันมา (2549, หน้า 32) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการจัดทำหลักสูตรบูรณาการด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดสวาท ประไพเพชร (2551, หน้า 27) ที่ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้วิจัยได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ ได้แก่ระดับบุคคล ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับโรงเรียน ตามหลักคิดและแนวทางปฏิบัติของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ยึดเงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมร่วมประสานกับการมีคุณลักษณะความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง ซึ่งผู้วิจัยจะให้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักยึดในการคิดและการปฏิบัติทุกขั้นตอนและกิจกรรมตลอดเวลาที่ได้ทำการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ณะผลเลิศ (2542, หน้า 35) ได้ศึกษาการคิดเพื่อปลูกฝัง

ค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไร ปัทมาพงษ์ (2551, หน้า 7) ได้ศึกษาการสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาครูผู้สอน

ประเด็นที่ 3 กิจกรรมการเสริมสร้าง

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ดำเนินการพัฒนากิจกรรมการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวังจันทร์วิทยาให้เกิดทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงและมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยได้ร่วมกันกำหนดวิธีการเสริมสร้าง ตัวชี้วัด และวิธีการประเมิน ซึ่งแยกเป็น ระดับบุคคล ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้นำมากำหนดรายละเอียดของวิธีเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 1) วิธีการเสริมสร้างระดับบุคคล 2) วิธีการเสริมสร้างระดับทีม และ 3) วิธีการเสริมสร้างระดับโรงเรียน โดยวิธีการเสริมสร้างทักษะมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งวิธีการเสริมสร้างได้แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรมทักษะการปฏิบัติสอน 2) การให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน และ 3) การประชุม PLC เพื่อนครู ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) การประชุมวินิจฉัยปัญหา 2) การประชุมเพื่อสร้างทีม และ 3) การประชุม PLC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ ระดับโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การประชุมแบบปรึกษาหารือกัน 2) การวางระบบควบคุมคุณภาพ และ 3) การประชุม PLC ระดับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิต เอรารวรรณ์ (2548, หน้า 88) ที่ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจครูโดยมีการแบ่งระดับการพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Keefe (2003, p.52) ได้การบูรณาการกับหลักสูตรการเรียนโดยแบ่งระดับการศึกษา

ประเด็นที่ 4 การดำเนินการตามกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ

การดำเนินการตามกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาจะประชุมปฏิบัติการเพื่อร่วมกันวางแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบโดยกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการพัฒนาตามกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีขั้นตอนการทำงาน วิธีการปฏิบัติ การบันทึกผลการปฏิบัติ การกำกับติดตาม และแบ่งบทบาทหน้าที่ให้ทุกคนอย่างชัดเจน รวมทั้งประเมินความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการในแง่เวลา ทรัพยากร กำลังคน ความสามารถ และอื่น ๆ หลังจากนั้นนำเสนอแผนปฏิบัติการทั้งหมดต่อที่ประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน และรับฟังความคิดเห็นแล้วนำแผนปฏิบัติการมาปรับปรุงอีกครั้งให้เป็นแผนปฏิบัติการที่สมบูรณ์ แล้วนำไปดำเนินการ ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ร่วมกันกำหนดวงรอบการพัฒนา วิธีการเสริมสร้างระยะเวลา กิจกรรมดำเนินการ และมอบหมายผู้รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี อ่อนสวัสดิ์ และบุหงา วชิระศักดิ์มงคล (2548) ที่ได้ศึกษาการจัดทำแผนปฏิบัติเพื่อเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ดังนั้น

เมื่อกำหนดแผนปฏิบัติการชัดเจนแล้ว ผู้เกี่ยวข้องทุกคนร่วมกันดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาร่วมกันกำกับติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด และประชุมระดมสมองเป็นระยะเพื่อผลักดันการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีการร่วมกำหนดให้มีการดำเนินการ 3 วงรอบ ได้แก่ วงรอบ 1 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้กำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามวิธีการเสริมสร้างทั้ง 3 วิธี คือ

1) การฝึกอบรมทักษะการปฏิบัติสอน 2) การให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน และ 3) การประชุม PLC เพื่อนคร วงรอบ 2 ในการดำเนินการในวงรอบ 2 เป็นการดำเนินการตามวิธีเสริมสร้าง 3 วิธี คือ 1) การให้คำปรึกษา 2) การประชุมเพื่อสร้างทีม และ 3) การวางระบบควบคุมคุณภาพ และ วงรอบ 3 เป็นการกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามวิธีการเสริมสร้างทั้ง 3 วิธี คือ 1) การประชุมแบบปรึกษาหารือกัน 2) การวางระบบควบคุมคุณภาพ และ 3) การประชุม PLC ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ ประวิต เอราวรรณ์ (2548, หน้า 75) ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจครูโดยมีการแบ่งการศึกษาเป็น 2 วงรอบ

3. ผลการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 ร่วมกันกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังและวิธีการประเมิน ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาร่วมกันวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับโรงเรียน จากกระบวนการเสริมสร้างตามกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อได้ผลลัพธ์ระบุแหล่งข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งสร้างเครื่องมือประเมินขึ้นมา หลังจากนั้นร่วมกันวางแผนการประเมิน โดยกำหนดระยะเวลา ระบุกิจกรรมดำเนินการและแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ นพกร (2541, หน้า 75) ได้ศึกษาและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน และเป็นตัวอย่างในการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังและวิธีการประเมินที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับโรงเรียน

3.2 ร่วมกันประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ เมื่อได้แผนการประเมินและเครื่องมือประเมินแล้ว ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาร่วมกันลงมือประเมินผลลัพธ์ของการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังจากการใช้วิธีการเสริมสร้างตามแผนที่กำหนดไว้ เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมดแล้วร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำผลการประเมินในแต่ละวงรอบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยวางบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ให้กลุ่มผู้ร่วมพัฒนาวิเคราะห์วิจารณ์ผลการประเมิน และจัดทำผลสรุปโดยกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิต เอราวรรณ์ (2548, หน้า 241) ที่ศึกษาการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินการตามโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น

3.3 ผลลัพธ์จากกระบวนการเสริมสร้างทักษะ จากการที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาคำเนินกระบวนการเสริมสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพิจารณาผลลัพธ์จากกระบวนการเสริมสร้างทั้ง 3 วงรอบ ได้แก่ วงรอบ 1 มีวิธีการเสริมสร้าง 3 วิธีการ ประกอบด้วย 1) วิธีการฝึกอบรมทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา มีทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ ทักษะในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Meisenheimer (1996, pp 14-15) ที่วิเคราะห์ลักษณะความสามารถของครูผู้สอน และงานวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของครูของ วิลาวัลย์ มาคุ้ม (2549, หน้า 89) ที่ศึกษาการพัฒนาครูด้วยวิธีการฝึกอบรม 2) วิธีการประชุมวินิจฉัยปัญหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการประชุมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างเวทีให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยได้วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SWOT เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่เป็นจุดแข็ง (strength) และจุดอ่อน (weakness) ในด้านการบริหารจัดการงานวิชาการ ในการจัดการเรียนรู้ การวัด และการประเมินตามสภาพจริง และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ การบริหารจัดการของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่เป็นโอกาส (opportunities) และอุปสรรค (threats) ในการทำงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการดำเนินการระดับทีมที่จะส่งผลให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้รับรู้สภาพปัญหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อพิจารณาวางแผนพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภินันท์ เวทยานุกุล (2545, หน้า 71) ได้วิจัยเกี่ยวกับกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาแบบ SWOT และ 3) วิธีการเสริมสร้างแบบการปรึกษาหารือเป็นวิธีที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนานำมาใช้โดยมีแนวทางในการประชุมกลุ่มใหญ่ระดับโรงเรียนเพื่อระดมความคิดเห็น และการแบ่งกลุ่มย่อยในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับบุคคลเพื่อกำหนดและสังเคราะห์ความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน เพื่อให้ได้ข้อเสนอความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในการปรับเปลี่ยนระบบการประเมินผลผู้เรียน ให้เป็นระบบการประเมินตามสภาพจริงโดยมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้เรียบเรียงผลลัพธ์จากการประชุมปรึกษาหารือ ได้แก่ 1) ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 2) ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน 4) ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง และ 5) ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 6) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ประวิต เอรารวรรณ์ และคณะ (2541, หน้า 89-92) ได้ศึกษารูปแบบการฝึกอบรมครู และการพิจารณาผลลัพธ์จากกระบวนการเสริมสร้าง วงรอบ 2 ตามลักษณะวิธีการเสริมสร้าง อีก 3 วิธี ได้แก่ 1) วิธีการให้คำปรึกษาได้ดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นการรับฟังปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้

คำแนะนำในลักษณะชี้แนะการสอนให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาภายหลังที่ได้รับการอบรมแล้ว โดยการให้คำปรึกษาจะใช้วิธีประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงาน แล้วให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอปัญหาที่ประสบจากการสอนและขอคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งวิธีการให้คำปรึกษา จะส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวังจันทร์วิทยาได้รับรู้และพบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง และได้รับทราบแนวทางวิธีการปัญหาและข้อเสนอแนะในการให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิต เอราวรรณ์ (2548, หน้า 144) ที่ได้ศึกษาและสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา 2) วิธีการประชุมเพื่อสร้างทีมเป็นการประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อร่วมกันช่วยกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของกลุ่มสาระการเรียนรู้และวิธีการที่จะนำไปสู่เป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ดำเนินการได้ซึ่งเกิดขึ้นจากการระดมสมองของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hartman (2007, p. 18) ได้ศึกษาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา และงานวิจัยของ ประวิต เอราวรรณ์ (2548, หน้า 144) ที่ได้ศึกษาและสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และ 3) วิธีการประชุมเพื่อวางระบบควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา ซึ่งผลลัพธ์จากวิธีการเสริมสร้างนี้จะทำให้ทราบแนวทางการปรับปรุงโครงสร้าง ระบบการเรียนการสอน และการประเมินตามสภาพจริงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามบริบทและศักยภาพของผู้เรียน รวมทั้งสามารถตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากระบบได้ซึ่งจะทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม และปรับปรุงโครงสร้างและระบบการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา โดยการวางระบบจะประยุกต์ใช้แนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพด้วยวงจร PDCA ซึ่งผลจากการประชุมเพื่อวางระบบควบคุมคุณภาพของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะแสดงด้วยขั้นตอนการทำงานแบบผังงานหรือ flowchart ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ramakrishnan K. and Yasin N.M. (2012, pp.25-26) และงานวิจัยของ ภัฏญานันท์ ยุคต์แผน (2552, หน้า 98) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี ธนสันติ (2554, หน้า 35) ที่ทุกคนได้ศึกษาวิจัยการสร้างระบบการควบคุมคุณภาพการศึกษา และ วงรอบ 3 มีวิธีการเสริมสร้าง 3 วิธี ได้แก่ 1) การประชุม PLC เพื่อนครู เป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนของโรงเรียนวังจันทร์วิทยาจะต้องมีเพื่อนครู เพื่อร่วมมือกันและร่วมปรึกษาหารือกันในเชิงวิชาการ ร่วมกันคิด วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนหลังจากที่ได้รับการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบว่าควรพัฒนาอย่างไร เช่น การปรับปรุงการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติ การระดมความคิด และหาวิธีการใหม่ ๆ การช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การสะท้อนเกี่ยวกับการสอน การเรียนรู้จากกันและกันอย่างต่อเนื่องช่วยให้ครูสะท้อนความคิด การไตร่ตรองถึงวิธีการสอน การปรับวิธีการปฏิบัติของตนเอง และการเพิ่มคุณค่าในการทำงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพงษ์ ดิษแสง (2565, หน้า 35) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

2) การประชุม PLC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันจะมาร่วมกันพูดคุยปรึกษาหารือกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการวัดและประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ร่วมกันปฏิบัติ เช่น การเข้าร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี การยอมรับซึ่งกันและกัน การสนับสนุนและคอยช่วยเหลือกัน การตอบสนองต่อกิจกรรม ความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น ความกระตือรือร้นของทีม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรอบรู้ เชี่ยวชาญ การตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เวลาอย่างคุ้มค่า การตรงต่อเวลา ผลงานมีคุณภาพ และ การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพงษ์ ดิษแสง (2565, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และ 3) การประชุม PLC ระดับโรงเรียน คือวิธีการที่ให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มได้ร่วมกันบูรณาการสาระการเรียนรู้ด้วยการประชุมพูดคุยปรึกษาประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวังจันทร์ทุกคนรับรู้ เข้าใจ และทราบบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เช่น เข้าใจบทบาทของตนเองในการทำงานเป็นทีม เข้าใจบทบาทของทีมที่มีต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียน สามารถสื่อสารถึงกันโดยสะดวกและคล่องตัว แสดงออกและใช้ความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยอมรับและตระหนักในภารกิจของทีม ยอมรับการตัดสินใจของทีม ให้ความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดี เคารพในความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีบรรยากาศการทำงานไม่ตึงเครียด มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นประชาธิปไตยในการทำงาน และมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพงษ์ ดิษแสง (2565, หน้า 74) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบหลายประการที่น่าสนใจและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านปัจจัยและตัวชี้วัดในการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งตามระดับได้ 3 ระดับ ได้แก่

1.1 **ระดับบุคคล** มีปัจจัยในการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะในการวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 2) ทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน 4) ทักษะในการวัดและประเมินตามสภาพจริง 5) ทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ

6) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีตัวชี้วัด 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ปรับปรุงการสอนต่อเนื่อง 2) รับผิดชอบในการสอน 3) รับรู้ความสามารถในการสอน 4) ปฏิบัติงานโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) มีภาวะผู้นำในงาน 6) เกิดความรู้และทักษะใหม่ ๆ 7) รู้สึกรักในการสอน 8) มุ่งมั่นในการสอน 9) มีความภาคภูมิใจในอาชีพครู และ 10) มีความมั่นใจในการสอน

1.2 ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีปัจจัยในการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะในการทำงานเป็นทีมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) มีระบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 4) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับทีม และมีตัวชี้วัด 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) มีการทำงานเป็นทีมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ทีมทำงานมีประสิทธิภาพ 3) มีความร่วมมือระหว่างบุคคลและทีมงาน 4) เกิดนวัตกรรมในการทำงาน 5) ทีมงานมีความเชี่ยวชาญ และ 6) ร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์

1.3 ระดับโรงเรียน มีปัจจัยในการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) มีการสนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) มีระบบที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับโรงเรียน และ 4) ทักษะการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับโรงเรียน และมีตัวชี้วัด 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) รู้สึกเป็นเจ้าของงาน 2) รู้สึกยึดมั่นผูกพัน 3) ผลลัพธ์มีมาตรฐาน 4) การปฏิบัติการสอนคล่องตัว 5) การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และชัดเจน 6) มีบรรยากาศประชาธิปไตย 7) ความพึงพอใจในการปฏิบัติการสอน 8) สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติการสอน และ 9) ร่วมกันยอมรับข้อผิดพลาด

2. การนำวิธีการเสริมสร้างไปใช้ประโยชน์ ในการเสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

2.1 วิธีการเสริมสร้างระดับบุคคล เป้าหมายสำคัญของการเสริมสร้างระดับบุคคล คือ การพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งพบวิธีการเสริมที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล ได้แก่ 1) การฝึกอบรมทักษะการสอน 2) การให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน และ 3) การประชุม PLC เพื่อนครู

2.2 วิธีการเสริมสร้างระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป้าหมายสำคัญของการเสริมสร้างระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือการสร้างทีมงาน และการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งพบวิธีการเสริมที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล ได้แก่ 1) การประชุมวินิจฉัยปัญหา 2) การประชุมเพื่อสร้างทีม และ 3) การประชุม PLC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 วิธีการเสริมสร้างระดับโรงเรียน เป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงในโรงเรียนวังจันทร์วิทยา ซึ่งพบวิธีการเสริมที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล

ได้แก่ 1) การประชุมแบบปรึกษาหารือกัน 2) การวางระบบควบคุมคุณภาพ และ 3) การประชุม PLC ระดับโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการพัฒนาทักษะความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงในระดับบุคคล พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวังจันทร์วิทยาส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยเนื่องจากเป็นครูบรรจุใหม่ จึงควรมีการเสริมสร้างทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง ในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือการบริหารจัดการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้พบว่าจุดอ่อนและอุปสรรคของการบริหารจัดการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ครูมีภาระงานมาก ครูมีประสบการณ์การสอนน้อยและขาดการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง ครูขาดความเข้าใจในการประเมินตามสภาพจริง ขาดเครื่องมือทางเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ขาดการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและขาดงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาการสอน ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม มีการทำงานหลายหน้าที่ นโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาผู้เรียนไม่ชัดเจน และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ และในระดับโรงเรียน พบว่า มีนโยบายการบริหารจัดการของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน การให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือกับชุมชนยังมีน้อย และมีงบประมาณในการพัฒนางานวิชาการจำกัด

2. กระบวนการสะท้อนผลลัพธ์ในการดำเนินการเสริมสร้างทักษะและความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงยังไม่สามารถสะท้อนจุดอ่อนข้อบกพร่อง ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อที่จะรับรู้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาตนเองได้ชัดเจน คงเป็นเพราะช่วงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสั้นหรือน้อยไป

3. การฝึกอบรมเป็นวิธีการเสริมสร้างทักษะและความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยพบพฤติกรรมที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา คือ พฤติกรรมการตั้งคำถามเพื่อพัฒนา เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาจะไม่กล้าตั้งคำถามต่อวิทยากรในการฝึกอบรมซึ่งจะทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับคำแนะนำและคำอธิบายให้คลายข้อสงสัย

4. นอกจากการใช้กระบวนการวิจัยแบบ PAR เป็นกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาแล้ว ควรมีการศึกษาว่าสามารถนำกระบวนการอื่นๆ ที่แตกต่างออกไปมาใช้เป็นกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาแทนกระบวนการ PAR ได้หรือไม่ และควรใช้ในโรงเรียนที่มีบริบทเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2552). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญนันท์ ยุคต์แผน. (2552). *รูปแบบการพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนไทย*. ปรังญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- ณัฐพงษ์ ไพจิตรธนโชติ. (2548). *รูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในกลุ่มโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร: จังหวัดพิษณุโลก.
- ทวีศักดิ์ นพกร. (2541). *การปฏิรูปการศึกษาทั้งโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม : โรงเรียนเทศบาล 2 เทศบาลเมืองพิษณุโลก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- นลินี ธนสันติ. (2554). *รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารด้านการสอนงานและมอบหมายงานของผู้บริหารสายสนับสนุนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (รายงานวิจัย)*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- บุญชวน วงศ์ชา. (2550). *การพัฒนาครู เรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการประชุมปฏิบัติการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนโนนค้อวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ*, เข้าถึงใน <http://www.sisaketedu1.go.th/51/news/boonchon.doc>.
- ประวิต เอรารวรรณ์ และคณะ. (2541). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในการป้องกันโรคเอดส์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2548). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจครูในโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ วะสี. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- มรรค กันมา. (2549). *การวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการโรงเรียนบ้านวังดินสอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา. (2565). *รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนวังจันทร์วิทยา ประจำปีการศึกษา 2565*. ระยอง : โรงเรียนวังจันทร์วิทยา.

- วิลาวัลย์ มาคุ้ม. (2549). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุดสวาท ประไพเพชร. (2551). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิมล ธนะผลเลิศ. (2542). *โครงการนำร่อง: การศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจ*
พอเพียงตามแนวพระราชดำริ กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนห้วยทรายประชา
สวรรค์ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. รายงานการวิจัยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การ*
ปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมชนสมรรถนะการเกษตรประเทศไทย.
- อภิรักษ์ เวทณกุล. (2545). *ลักษณะบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยใช้เครื่องมือ*
Myers-Briggs Type Indicator. สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์ และบุหงา วชิระศักดิ์มงคล. (2548). *การสังเคราะห์กระบวนการผลิตและพัฒนาครู*.
พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อุไร ปัทมาพงษ์. (2551). *สภาพและปัญหาการสอดแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนกลุ่มสาระ*
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาขอนแก่น เขต 4. วิทยานิพนธ์ ศศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอกพงษ์ ดิษแสง. (2565). *การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงาน
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. ศศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- Hartman. (2007). *Organizational congruence, knowledge management, and behavioral*
alignment in primary and secondary school. Minneapolis, MN: Capella University.
- Keefe (2003). *Enduring Tension in the 2000 Defence White Paper*. *Australian Journal of Politics*
and History, 15 (volume 4), 39.
- Meisenheimer. (1996). *Critical Attributes of Teacher Who have Become Practitioners of*
Authentic Assessment. In *Dissertation Abstract International*. 56(12): 4652A.
- Ramakrishnan, K., and Yasin, N.M. (2012). *Knowledge management system and higher*
education institutions. *International Conference on Information and Network*
Technology.